

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต
FRAs: Fraud Risk-Assessments

เทศบาลตำบลกาบเชิง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ
อนุญาต
- ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ
และตำแหน่งหน้าที่
- ๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่าย
งบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน/งาน : งานนิติการ สำนักปลัดเทศบาล

ชื่อหน่วยงาน : เทศบาลตำบลกาบเชิง

ผู้รับผิดชอบ : นายกฤษฎกร สุขประเสริฐ โทร. ๐ ๔๔๕๕๙ ๑๔๓ ต่อ ๑๗

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง(Know Factor และ Unknown Factor)

○ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	เรียกรับเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในการอำนวยความสะดวกเรื่อง การขออนุญาตก่อสร้าง		✓
๒	ผลประโยชน์ทับซ้อน รับจ้างเขียนแบบแปลนและตรวจเองจะผ่านได้ง่าย		✓
๓	เจ้าหน้าที่ของรัฐสมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการ ใช้อาคารที่ไม่ตรงกับใบรับรองใบอนุญาต หรือที่ยื่นแจ้งต่อเจ้าพนักงาน ท้องถิ่น		✓
๔	การประเมินภาษีต่ำกว่าที่เป็นจริง		✓
๕	พนักงานจ้าง เจ้าหน้าที่หรือจ้างเหมาของหน่วยงานเป็นตัวแทนการยื่น คำขอจดทะเบียนในการขออนุมัติ อนุญาต โดยเรียกรับผลประโยชน์หรือ เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อสิทธิพิเศษ		✓
๖	การดำเนินการยื่นขออนุญาตไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจนอาจ ก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต		✓
๗	การตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้		✓
๘	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาตไม่ ดำเนินการตามลำดับคำขอ		✓
๙	การตรวจสอบสถานที่ตั้งขออนุญาตประกอบกิจการอาจมีการเอื้อ โภชนให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ที่ที่ตั้งสถานประกอบการไม่ เป็นไปตามหลักเกณฑ์		✓
๑๐	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต อาจมีคณะกรรมการบางท่านเอื้อประโยชน์ ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายที่คุณสมบัติไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์		✓
๑๑	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอม ลายมือชื่อ แก้มแบบสำรวจ แก้มใบสำคัญรับเงิน มีการใช้เอกสารเท็จ ใช้ บัตรประชาชนของบุคคลที่เสียชีวิตหรือบัตรประจำตัวประชาชนหมดอายุ เป็นต้น		✓
○ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่			
๑๒	การใช้ตัวกลางในการรับเงินพิเศษหรือเก็บเงินรายเดือนครั้ง รายเดือน รายปีกับผู้ประกอบการต่างๆ		✓
๑๓	การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติหรือยกเว้นระเบียบที่เกี่ยวข้องที่เอื้อ ประโยชน์ มีผลประโยชน์ทับซ้อน		✓
๑๔	การแต่งตั้งคณะกรรมการ อนุกรรมการต่าง ๆ ให้กับพรรคพวก มีระบบ เส้นสาย ระบบอุปถัมภ์		✓

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑๕	ความไม่โปร่งใสในการบริหารบุคคล เช่น การซื้อขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย เป็นต้น		✓
○ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ			
๑๖	นำรถยนต์ราชการไปใช้ส่วนตัวหรือกิจการที่มีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่		✓
๑๗	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าล่วงเวลา ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ค่าพาหนะ เป็นต้น		✓

หมายเหตุ Know Factor : ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้มาก่อนคาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้นซ้ำ หรือมีประวัติ หรือดำเนินอยู่แล้ว

Unknown Factor : ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการณ์ล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

ตารางที่ ๒. ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	เรียกรับเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในการอำนวยความสะดวกเรื่อง การขออนุญาตก่อสร้าง	✓			
๒	ผลประโยชน์ทับซ้อน รับจ้างเขียนแบบแปลนและตรวจสอบจะผ่านได้ง่าย	✓			
๓	เจ้าหน้าที่ของรัฐสมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการใช้อาคารที่ไม่ตรงกับใบรับรองใบอนุญาต หรือที่ยื่นแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น	✓			
๔	การประเมินภาษีต่ำกว่าที่เป็นจริง	✓			
๕	พนักงานจ้าง เจ้าหน้าที่หรือจ้างเหมาของหน่วยงานเป็นตัวแทนการยื่นคำขอจดทะเบียนในการขออนุมัติ อนุญาต โดยเรียกรับผลประโยชน์ หรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อสิทธิพิเศษ	✓			
๖	การดำเนินการยื่นขออนุญาตไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจนอาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	✓			
๗	การตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้	✓			
๘	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	✓			
๙	การตรวจสอบสถานที่ตั้งขออนุญาตประกอบกิจการอาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	✓			

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑๐	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต อาจมีคณะกรรมการบางท่านเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายที่คุณสมบัติไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์	✓			
๑๑	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้มแบบสำรวจ แก้มใบสำคัญรับเงิน มีการใช้เอกสารเท็จ ใช้บัตรประชาชนของบุคคลที่เสียชีวิตหรือบัตรประจำตัวประชาชนหมดอายุ เป็นต้น	✓			
๑๒	การใช้ตัวกลางในการรับเงินพิเศษหรือเก็บเงินรายเดือนครั้ง รายเดือน รายปีกับผู้ประกอบการต่างๆ	✓			
๑๓	การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติหรือยกเว้นระเบียบที่เกี่ยวข้องที่เอื้อประโยชน์ มีผลประโยชน์ทับซ้อน	✓			
๑๔	การแต่งตั้งคณะกรรมการ อนุกรรมการต่าง ๆ ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์	✓			
๑๕	ความไม่โปร่งใสในการบริหารบุคคล เช่น การซื้อขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้งโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย เป็นต้น	✓			
๑๖	นำรถยนต์ราชการไปใช้ส่วนตัวหรือกิจการที่มีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่		✓		
๑๗	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าล่วงเวลา ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ค่าพาหนะ เป็นต้น	✓			

หมายเหตุ ■ หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

■ หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

■ หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง

■ หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ตารางที่ ๓ ตาราง SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ(ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง,Risk Level Matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	เรียกรับเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในการอำนวยความสะดวกเรื่อง การขออนุญาตก่อสร้าง	-			-			-
๒	ผลประโยชน์ทับซ้อน รับจ้างเขียนแบบแปลนและตรวจสอบจะผ่านได้ง่าย	-			-			-

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๓	เจ้าหน้าที่ของรัฐสมยอม หรือมีส่วนรู้ เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการใช้ อาคารที่ไม่ตรงกับใบรับรอง ใบอนุญาต หรือที่ยื่นแจ้งต่อเจ้า พนักงานท้องถิ่น	-			-			-
๔	การประเมินภาษีต่ำกว่าที่เป็นจริง	-			-			-
๕	พนักงานจ้าง เจ้าหน้าที่หรือจ้าง เหมาของหน่วยงานเป็นตัวแทนการ ยื่นคำขอจดทะเบียนในการขออนุมัติ อนุญาต โดยเรียกรับผลประโยชน์ หรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อสิทธิ พิเศษ	-			-			-
๖	การดำเนินการยื่นขออนุญาตไม่มี กรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจนอาจ ก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อ ความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	-			-			-
๗	การตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้	-			-			-
๘	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอ ความเห็นของการอนุมัติ อนุญาตไม่ ดำเนินการตามลำดับคำขอ	-			-			-
๙	การตรวจสอบสถานที่ตั้งขออนุญาต ประกอบกิจการอาจมีการเอื้อ ประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่ที่ตั้งสถานประกอบการไม่ เป็นไปตามหลักเกณฑ์	-			-			-
๑๐	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต อาจมี คณะกรรมการบางท่านเอื้อ ประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ที่คุณสมบัติไม่ถูกต้องครบถ้วนตาม หลักเกณฑ์	-			-			-
๑๑	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลง เอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอม ลายมือชื่อ แก่แบบสำรวจ แก่ไข ใบสำคัญรับเงิน มีการใช้เอกสารเท็จ	-			-			-

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น × รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑๒	ใช้บัตรประชาชนของบุคคลที่ เสียชีวิตหรือบัตรประจำตัว ประชาชนหมดอายุ เป็นต้น	-			-			-
๑๓	การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติหรือ ยกเว้นระเบียบที่เกี่ยวข้องที่เอื้อ ประโยชน์ มีผลประโยชน์ทับซ้อน	-			-			-
๑๔	การแต่งตั้งคณะกรรมการ อนุกรรมการต่าง ๆ ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์	-			-			-
๑๕	ความไม่โปร่งใสในการบริหารบุคคล เช่น การซื้อขายตำแหน่ง การ ประเมินความดีความชอบ การ แต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทาง วินัย เป็นต้น	-			-			-
๑๖	นำรถยนต์ราชการไปใช้ส่วนตัวหรือ กิจการที่มีได้อำนาจหน้าที่	๑			๑			๑
๑๗	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าล่วงเวลา ค่าเบี้ย เลี้ยง ค่าที่พัก ค่าพาหนะ เป็นต้น	-			-			-

หมายเหตุ ๑. ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ SHOULD คือ ระดับ ๑ เท่านั้น

๒. ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางการพิจารณาดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย Stakeholder รวมถึงหน่วยกำกับดูแล พันธมิตรเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Proses หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาสหรือความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
นำรถยนต์ราชการไปใช้ส่วนตัวหรือกิจการที่มีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่	ดี	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

หมายเหตุ - ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

- พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

- อ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยงในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ที่	รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	นำรถยนต์ราชการไปใช้ส่วนตัวหรือกิจการที่มีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่	๓.๑ กำชับตรวจสอบการใช้รถยนต์ราชการโดยผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างาน ๓.๒ จัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินของราชการ ๓.๓ จัดฝึกอบรม/กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม/การมีจิตอาสาสาธารณะ/การปลูกจิตสำนึกในเรื่องการประหยัดพลังงาน ๓.๔ ตรวจสอบ/สอบทานใบอนุญาตการใช้รถกับหลักฐานการใช้รถ/การเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นประจำทุกเดือน

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาสความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	๓.๑ กำชับตรวจสอบการใช้รถยนต์ราชการโดยผู้บังคับบัญชา ๓.๒ จัดฝึกอบรม/กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม/การมีจิตอาสาสาธารณะ ๓.๓ ตรวจสอบ/สอบทานใบอนุญาตการใช้รถกับหลักฐานการใช้รถ	นำรถยนต์ราชการไปใช้ส่วนตัวหรือกิจการที่มีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่	✓		

หมายเหตุ - สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

- สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันทีทั้งที่ ตามมาตรการ /นโยบาย /โครงการ / กิจกรรมที่เตรียมไว้แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓

- สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ควรมีมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรม

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ (สถานะแดง Red) เกินกว่าการยอมรับ ควรมิกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต(สถานะแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต (เพิ่มเติม)
-	-

๗.๒ (สถานะเหลือง Yellow) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมิกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต(สถานะเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต (เพิ่มเติม)
-	-

๗.๓ (สถานะเขียว Green) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต(สถานะเขียว)	ความเห็นเพิ่มเติม
นำรถยนต์ราชการไปใช้ส่วนตัวหรือกิจการที่มีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่	-

ตารางที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยง(เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑.	นำรถยนต์ราชการไปใช้ส่วนตัวหรือกิจการที่มีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่	-	-